

SVENSKA SCIENCE CENTERS

#Paradox

Barn och ungas tankar om framtiden

Anna Kjellberg, Ekovera ek. förening

#Paradox är en undersökning av barn och ungdomars tankar om framtiden, som branschorganisationen Svenska science centers genomförde 2014. Miljö, klimat, teknik och lika villkor för alla människor är teman som svaren handlat om.

Sammanfattning

När organisationen Sveriges Science Center genomförde en större undersökning bland svenska barn och ungdomar är det tydligt att de unga aktivt vill vara med och lösa våra gemensamma framtidsproblem. Svaren i #Paradox genomsyras av två delar, dels de ungas starka vilja att påverka framtiden, dels deras medvetenhet om vilka framtidsproblem som måste tas om hand.

Fler än 800 barn och ungdomar deltog med tankar och funderingar i undersökningen **#Paradox**, initierad av Sveriges Science Centers. Det finns två huvudområden som barnen och ungdomarna riktar sin uppmärksamhet mot:

- Miljö och klimatfrågor
- Lika villkor för alla människor

Barn och ungdomar lyfter svensk natur och miljö som en av de saker Sverige kommer vara känt för i framtiden och det finns också en stark vilja att värna skogen, vattnet och naturen. För barnen visar det sig i en irritation på nedskräpning och för de äldre en mer komplex bild av hur vi kan motverka klimatförändringar. En majoritet lyfter hur vi kan verka för en bättre miljö och klimat med hjälp av tekniska lösningar. Det finns också en social dimension, hos främst ungdomar, som kopplar samman miljöfrågor med hur vi behandlar andra människor.

Barn och ungdomar lyfter också att de vill vara en del i att ge alla människor samma villkor, dels yttrat i att ha ett tak över huvudet och mat på bordet men också med fokus på mänskliga rättigheter och välfärd. Framförallt barnen lyfter att Sverige kommer vara känt för att det är ett fredligt land.

Sammanfattningsvis finns det en stor vilja och förhoppning hos majoriteteten av de svarande att vara en del av lösningar och verka för att vi i framtiden lever både mer jämställt och mer miljöanpassat.

Inledning

"När alla smarta ungdomar blir vuxna med sina idéer"

Gustav 15 år

Vad tänker Sveriges barn och ungdomar om framtiden?

Vad och hur vill de påverka och förbättra vårt samhälle?

Dessa frågor var grunden i undersökningen i projektet Paradox, som genomfördes under 2014. Fler än 800 barn och ungdomar deltog med tankar och funderingar. Ibland handlar deras oro om samhällets utveckling: Hur ska vi göra med utsläppen som leder till smältande isar? Kan inte alla ha tak över huvudet och mat på bordet? Det kommer människor till Sverige, innebär det att det i Sverige bor många eller få? Hur påverkar olika kulturer Sverige?

Projektet visar också att många barn och ungdomar ser problemen och har klara önskemål om att kunna lösa dem, gärna genom tekniska lösningar, eftersom det tekniska intresset dominerar. Till exempel genom frågor som: Vilka bränslen ska vi använda till våra bilar? Hur ska vi få el? Dessutom ger barnen och ungdomarna gärna egna förslag, typ: Biogas eller varför inte solrosolja till våra bilar?

Intressant är också att våra ungdomar är öppna för tekniska lösningar som kanske inte finns än, men som de får vara med och skapa.

#Paradox - vad är det och varför?

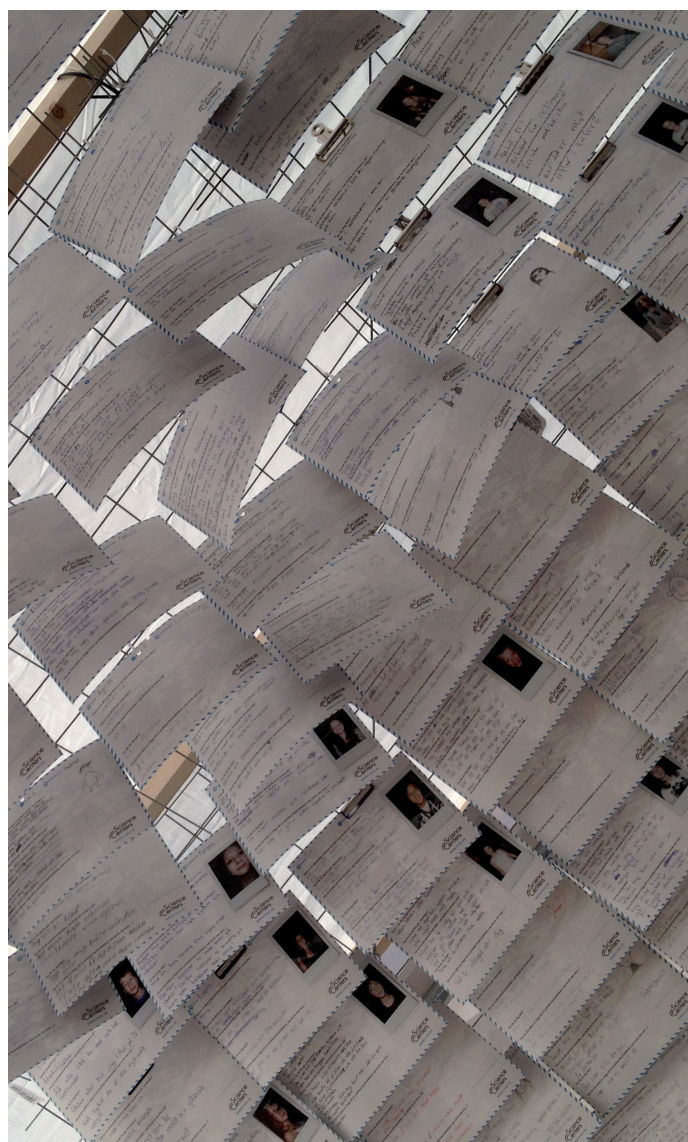
Under vår och sommar 2014 genomfördes en undersökning bland barn och ungdomar i åldern 6-25 år. Namnet #Paradox kommer av att det är en motsättning att samhället är mer teknikberoende än någonsin och står inför globala utmaningar där kompetens inom teknik och naturvetenskap kommer vara avgörande framgångsfaktorer, samtidigt som det står tomma högskoleplatser inom dessa områden och skolan ofta saknar förutsättningar för att bedriva en modern teknikundervisning som fångar barnen och ungdomars intresse.

Svenska Science centers ville förutsättningslöst ta reda på vilka tankar och funderingar barn och ungdomar själva väljer att framhäva. Barn och ungdomar svarade på frågor om vad de tror Sverige kommer vara berömt för i framtiden, vad de tror de gör i framtiden, vad de vill påverka och på vilket sätt de lär sig bäst samt vad de skulle vilja fråga en politiker eller beslutsfattare. I denna rapport är två frågor analyserade:

- **Vad tror du Sverige kommer vara mest berömt för i framtiden?**
- **Om du kunde påverka framtiden, vad skulle du förbättra då?**

Formatet var ett vykort där barnen kortfattat fick svara utifrån egna tankar och åsikter. Frågorna var öppet formulerade för att inte styra barnen och ungdomarnas tankar. Undersökningen genomfördes i science centers regi över hela landet, antingen på respektive science center eller bland allmänheten på stan samt under Almedalsveckan i Visby. Barn och ungdomar som tillfrågats kan anses vara ett representativt urval då majoriteten kommer från klasser där lärarna har bokat besök på science centret eller svarat i klassrummet. Resultatet blev 827 svar.

Då frågorna är öppet formulerade har svaren uppvisat en stor bredd men med tydliga urskiljbara teman som återkommer. Svaren är uppdelade i en yngre och äldre ålderskategori och frågorna kommer att besvaras först av "Barn" och sedan av "Ungdomar" för att sedan sammanfattas i en gemensam analys.

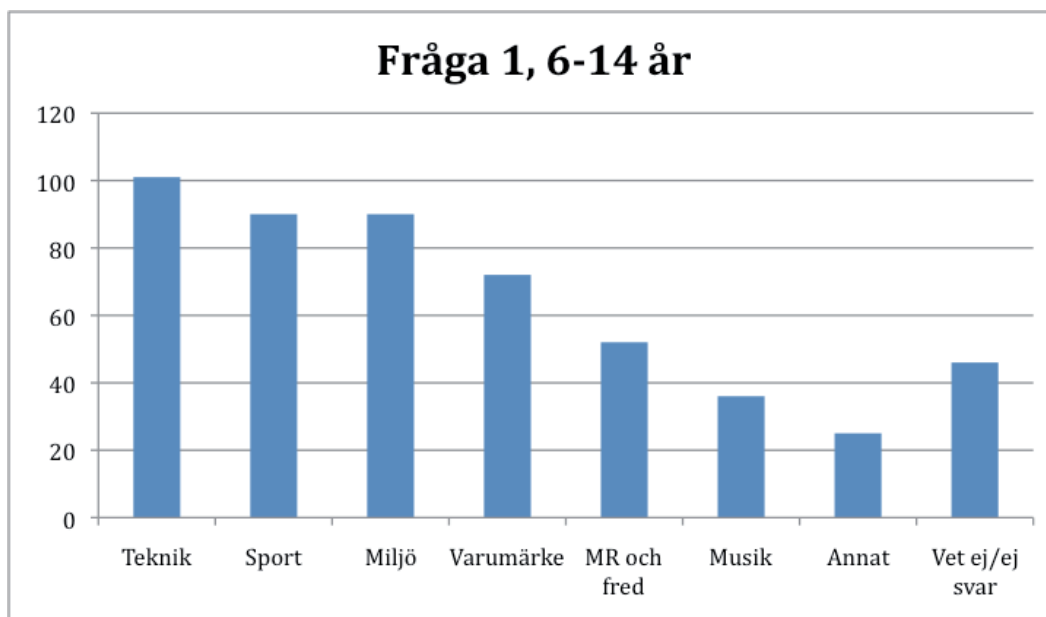

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	3
#Paradox- vad är det och varför?	4
Barn	6
Vad tror du Sverige kommer vara mest berömt för i framtiden?	6
Om du kunde påverka framtiden, vad skulle du förbättra då?	7
Ungdomar	8
Vad tror du Sverige kommer vara mest berömt för i framtiden?	8
Om du kunde påverka framtiden, vad skulle du förbättra då?	9
Analys	10
Miljö som problem?	10
Tekniskt intresse	10
Lika villkor för alla	11
Framtiden	11

Vad tror du Sverige kommer vara mest berömt för i framtiden?

Teknik

101 svar (vilket motsvarar 20 procent) gäller teknik och är därmed den största kategorin. I denna faller svar som har med befintlig teknik att göra samt att Sverige kommer bli berömt för "våra tekniska framgångar" och kommer "uppfinna något coolt". Det finns en liten tonvikt på bilar, vilket visas i citat så som "bilarna, för att vi har några ledande företag som utvecklas effektivt i Sverige". Ord som upprepar sig är teknik, teknologi, säkra hus, bilar och industrin.

Sport

90 svar (vilket motsvarar 17 procent) visar ett tydligt intresse för sport, där framförallt fotboll är dominerande men även ishockey och i viss mån bandy, basket och e-sport förekommer. Noterbart är Zlatan Ibrahimovics status, vanligtvis skrivit endast som Zlatan.

Miljö

Lika omtalat som sport är miljö med 90 svar (vilket är 17 procent). Framförallt lyfts naturvärden fram, så som att det i Sverige finns vacker natur, mycket skog och vatten och att "jag tror att Sverige kommer bli mest berömt för att hålla vår fina miljö och natur frisk". Andra värden som lyfts är att "vi kommer vara bra på att återvinna" samt att "jag tror vi kommer ha ren luft! Och vara miljövänliga" och att "Sverige kommer vara berömt för så lite gifter och utsläpp som möjligt" samt att "att vi har ett relativt hållbart samhälle". Det lyfts även vilken el vi kommer använda med förslag på "typ solceller" och "vindkraft".

Varumärke

Varumärke är en bred kategori med 72 svar, som täcker så väl personer, företag och platser. Person som nämns är exempelvis "Pewdiepie" eller mer allmänt "nån kändis". Viktigt att tillägga är att varumärken i form av personer som främst förknippas med

annat tema, exempelvis Zlatan och Avicii, har blivit insorterade under respektive kategori så som Zlatan under sport och Avicii under musik. Det finns två företag som lyfts flitigt och det är "IKEA" och "Volvo". Sverige kommer också bli känt för "turismen" och både allmänna platser så som "stranden och fina slott" som specifika platser så som "Stockholm", "Framtidsmuseet", och "Liseberg". Det finns också "godaste bullarna" och "köttbullar".

Mänskliga rättigheter och fred

52 barn har svarat att Sverige kommer bli berömt för "att det är ett land öppet för alla" där "man får tycka vad man vill och att det är lugnt här" och att "de flesta har ett bra liv med samma rättigheter". Det finns "sjukvård och demokrati, att man lyssnar på ungdomar mycket". Det används också generella beskrivningar som att Sverige är "det snälla landet", "det trygga landet" samt "det bästa landet i världen". 23 svar handlar om att Sverige kommer vara känt för att det "inte är krig här så jag tror Sverige kommer bli känt för att det inte är något krig och att man får tycka vad man vill i Sverige" för "Sverige inte har krigat så mycket".

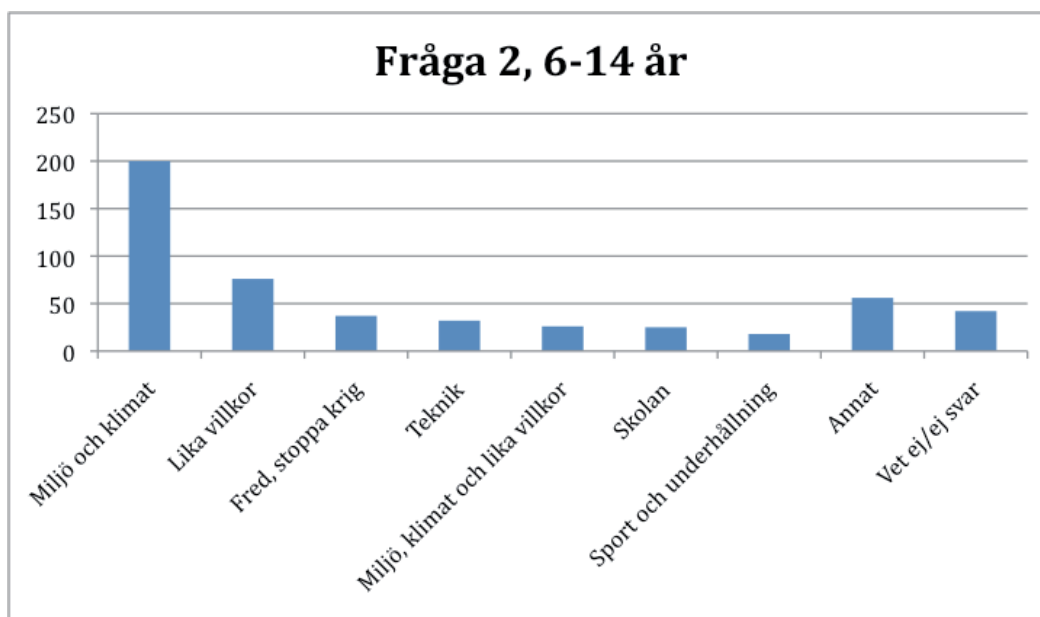
Musik

36 svar handlar om Musik. Vanligtvis svarat just med att Sverige kommer vara berömt för musik men också att specifik artist nämns så som Avicii och ABBA.

Annat

Annat är den kategori som samlar de 25 svar som inte var tillräckligt många för att bli en egen samt de svar som är unika i sin innebörd. De största underkategorierna handlar om ekonomi samt skolan. Angående ekonomin beskriver svaren antingen att vi har en bra ekonomi, en dålig ekonomi samt "har mycket pengar" och "är rikt".

Om du kunde påverka framtiden, vad skulle du förbättra då?

Miljö och klimat

200 barn svarar att de vill påverka och/eller förbättra miljön och klimat. Det är 39 procent av svaren och det är därmed definitivt största kategorin. 73 av svaren vill med teknisk hjälp lösa miljöproblem, där utsläpp är den mest förekommande problemet, exempelvis genom att "jag skulle vilja förbättra att miljön inte förstörs så mycket och att folk skulle köra fler miljöbilar så det inte kommer ut lika mycket avgaser i naturen" och också att på olika sätt göra en förändring så som att "förbättra miljön genom att förbättra olika system i samhället, t ex färdssätt" eller att "bygga en flygande bil som går på solrosolja". Det finns också svar som vill hjälpa djurlivet, exempelvis genom att "dra ner på vattenkraft så fiskarna kan leva sitt liv och använda mer solkraft och vindkraft" samt att stoppa djurplågeri och "vara mer rädd om alla djur". Annat problem som lyfts är "det här med gifter i frukt och grönsaker".

I 54 fall förekommer svaret att de vill påverka och förbättra miljön, utan att specificera vad de menar eller vad som behöver förändras. Meningen "jag skulle vilja förbättra miljön" är vanligt förekommande men också att endast ordet "miljön" skrivits. Det framgår också en irritation på att naturen skräpas ner och 22 svar handlar om att "inte skräpa ner! Vi måste tänka på miljön". Det finns i sex fall en negativ syn i stil med "den globala värmen! Det är hemskt att se hur Nordpolen påverkas av vad vi gör" och "utsläppen, för det kommer förstöra jorden om vi inte påverkar det".

Lika villkor

76 svar (vilket motsvarar 15 procent) täcker sociala frågor angående att ge alla människor lika villkor, mest uttalat angående att "att alla ska ha mat och tak över huvudet". Just ordet alla förekommer flitigt och i vissa fall med eftertryck, så som "jag skulle vilja se i framtiden att ALLA vart dom än bor ska ha tillgång till mat och rent vatten". Det finns ett engagemang för de fattiga och att man ska "utrota fattigdomen eftersom det enligt mig är grunden till alla problem" samt att "jag skulle förbättra pengar, så de fattiga inte svälter". Förutom fokus på att det ska finnas en grundläggande materiell nivå lyfts även att det inte ska finnas diskriminering utifrån att "utesluta rasismen och jag hade

velat göra världen jämställd", vilket också beskrivs mer allmänt som att "göra så alla blev lika mycket värda".

Skapa fred och stoppa krig

37 svar handlar om att "jag skulle förbättra att det aldrig är krig" och "jag skulle vilja sätta stopp för krig i alla länder" samt att "skulle vilja göra så det blir fred".

Tekniska uppfinningar

32 svar vill ha "svävande bilar", "bättre datorer" och "att kunna flyga till skolan" samt andra tekniska lösningar och uppfinningar. "Mer avancerad teknik" efterfrågas samt "att man ska ha robotar som sköter våra sysslor".

Miljö, klimat och lika villkor

26 svar har fokus på miljö kombinerats med sociala frågor, exempelvis "att kvinnors rättigheter ska bli bättre. Miljön också" samt att man ska "minska gasutsläpp och nya rättigheter för fattiga länder". Också att "man skulle kunna åka mer miljövänligt och att de som har det svårt ska få det bättre" samt att "jag skulle förbättra vår miljö och försöka ta fram ett miljövänligt bränsle. Men också försöka få fred på jord och förminska alla krig" och "jag skulle rädda alla djur och rädda de fattiga".

Skolan

25 svar handlar om att förbättra skolan. Vanligtvis skrivit endast som ordet skolan men också preciserat med "skolmaten".

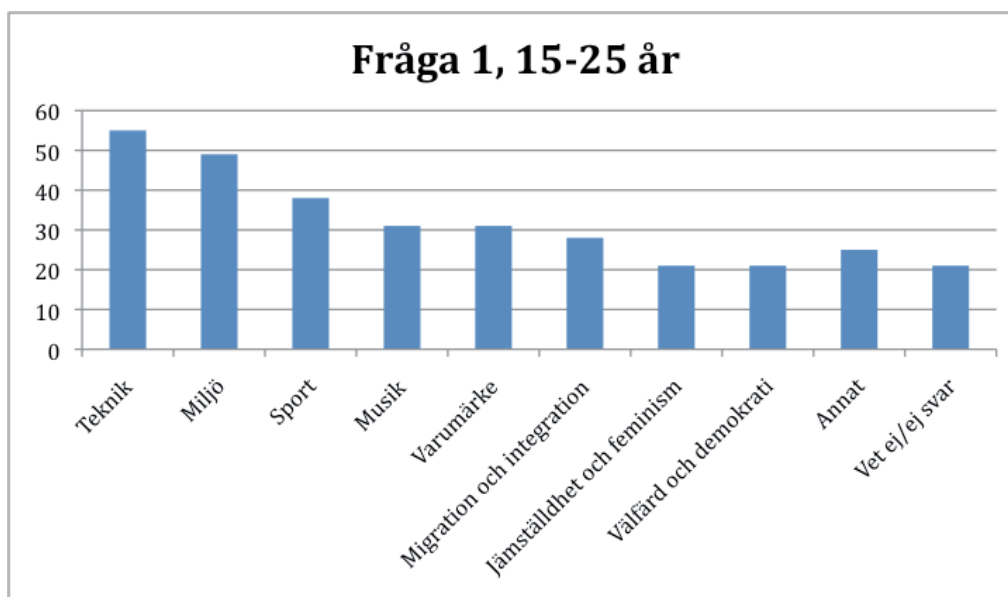
Sport och underhållning

18 svar gäller förslag på sport och underhållning, exempelvis "mer handbollsplatser i Skövde", "mer ung kultur" eller mer allmänt att "Sverige blir bättre på fotboll".

Annat

56 svar är för spretiga för att få en egen kategori. Den största underkategorin med 10 svar handlar om ekonomi. 8 förslag gäller frågor om hälsa och sjukvård, till exempel att förbjuda rökning och förbättra cancerforskning. För övrigt unika svar, exempelvis "rösta på det partiet jag vill ska bestämma".

Vad tror du Sverige kommer vara mest berömt för i framtiden?

Teknik

Med 50 svar (vilket motsvarar 16 procent) är teknik den största kategorin som ungdomar svarar att Sverige kommer vara känt för. Framförallt finns en koppling till medicin, vilket syns i "medicin eller ett specifikt ämnesområde som rör teknisk utveckling". Det finns även koppling till it och det digitala så som "bra industri, smarta innovationer och lösningar för internet" och "vår framskridna forskning om internet och det digitala, men då måste pengar investeras rätt". Just innovation lyfts flera gånger "teknik och innovativa idéer som typ IKEA och byggnadstyper". Annat område som kopplas samman med teknik är miljö, för Sverige kommer bli berömt för "nya smarta tekniska lösningar som hjälper både oss och miljön" och "framsteg inom miljöteknik". Det finns också en generell beskrivning som för "våra uppfinningar" och "att vi arbetar med utveckling, tekniska lösningar" och har "kvalitetsteknik".

Miljö

Nästan lika många svar som teknik, 49 stycken (vilket motsvarar 15,5 procent), handlar om miljö och visar en förhoppning om "att vara känd för sin miljö" och att "jag tror Sverige kommer vara ett av de toppländer som tänker och utvecklar miljömedvetenheten" samt "kommer vara försiktigast om miljön" och "100% miljövänliga landet". Det beskrivs allmänt som "miljöfrågor" och "miljötänk". Vacker natur, fina stränder och skog lyfts också. I kategorin ingår även de som svarat att Sverige kommer vara känt för "alternativa bränslen, tex biogas" och "förymbara energikällor".

Sport

38 svar handlar om sport, där den dominerande sporten är fotboll för exempelvis "jag kommer vara världens bästa fotbollsmålvakt". Likt hos barnen omtalas Zlatan Ibrahimovic, vanligtvis som Zlatan. Han nämns 23 gånger.

Musik

31 svar handlar om musik, för "musiken, idag kommer mycket

musik ifrån oss så jag tror det kommer vara ganska stort, större än idag". Enskilda artister nämns så som ABBA och Avicii. Ordet musik skrivs också bredvid andra begrepp utan egentligt samband, exempelvis kultur, företagsverksamhet och även vapen och flygplan.

Varumärke

31 svar handlar om varumärken i form av person, företag och plats. "IKEA" och "Volvo" är vanligast förekommande, IKEA så många som 18 gånger men omnämnt är även "Nobelpriset".

Migration och integration

28 svar kretsar kring migration och integration, främst knutet till fråga om kultur. Det handlar om att Sverige kommer vara känt för "mångkultur och acceptans" och "blandad kultur". Det används värdeneutral, så som "invandringen" utan vidare beskrivning, samt positivt vilket visas i "berömda som multikulturstat, vilket är bra" men även som negativt "att ta in invandrare utan stopp".

Jämställdhet och feminism

21 svar handlar om att Sverige kommer vara känt för "att det är först ut med ett helt jämställt samhälle". Jämställdhet står sällan för sig självt utan kopplas samman med "att kvinnor får lika mycket i lön", "jämställdhet och vapen", "jämställdhet och öppenhet" eller "jämställdhet, teknik och it-frågor", samt "jämställdhet och musik".

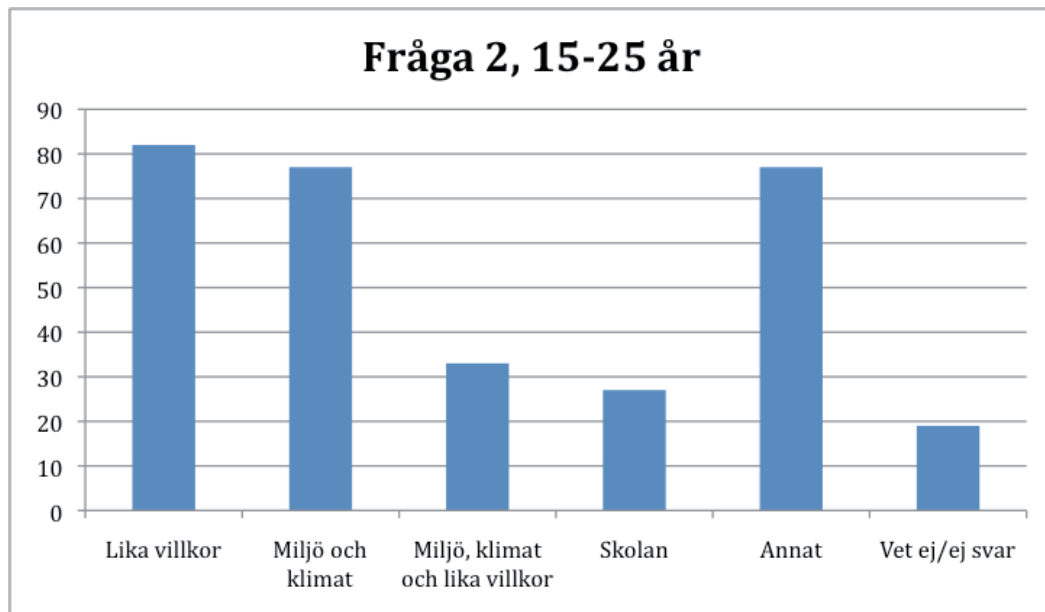
Valfärd och demokrati

21 svar täcker en bredd av samhällsfrågor, från ett specifikt lyftande av "vår goda välfärd", till "att vi är så demokratiska o har gratis tandvård så länge".

Annat

20 svar i temat Annat handlar om ekonomi, skolmat samt om unika svar.

Om du kunde påverka framtiden, vad skulle du förbättra då?

Lika villkor

82 svar (vilket motsvarar 26 procent) har en önskan om att alla ska ha möjlighet till samma villkor, dels handlar det om materiella värden som att "se till att alla får jobb och mat på borden" och "all fattigdom. Jag tycker man ska satsa på alla människors liv utan att utesluta någon".

Kulturperspektivet som fanns i frågan om vad Sverige kommer vara känt för i framtiden återkommer och visar en vilja till ett inkluderande samhälle oavsett kön, religion och sexualitet, som märks i "ett mer gemensamt samhälle där bakgrund/kultur inte spelar roll. Ett Sverige där det är jämställt" och även i "ändra så att alla i världen har samma förutsättningar. Inte bara ekonomiskt utan allmänt" samt "jag skulle jobba mot rasism, homofobi, sexism och nationalism. Allt detta förstör samhället rejält".

Miljö och klimat

77 svar (motsvarande 24,5 procent) handlar om miljö och klimat, med framförallt en tonvikt på de tekniska lösningarna, med 27 svar, exempelvis "göra så bensindrivna bilar gick på el". Det finns en vilja att själv vara en del av den tekniska utvecklingen genom att "jag skulle jobba med världens energikriser och eventuellt jordens miljöproblem. Att hitta "gröna", hållbara energikällor som vi kan använda oss av" men också att det är viktigt att "få teknik och miljö att samspela så att vi inte förstör miljön medan vi utvecklas bättre". Att förbättra miljön handlar inte endast om teknik utan också om att "få fler att bry sig om miljön". 15 personer har sagt de vill förbättra miljön utan att specificera på vad som menas eller på vilket sätt.

Det finns en alarmistisk känsla som utmärks av användning av ord så som "förstör", "gå under", "straffas" som beskriver hur människan påverkar jorden, vilket syns i citaten "jag skulle förbättra miljön. I både land och hav. Jag skulle förbättra miljön även i andra länder då alla på vår jord straffas" och "göra så det inte kommer så mycket farliga gaser i luften. För till slut om vi fortsätter leva som vi gör idag kommer jorden bli för varm och gå under". Det är nio stycken svar som uttrycker sig på det sättet.

Miljö, klimat och lika villkor

33 svar kombinerar miljö, klimat och lika villkor och har sammanfattats i ett eget tema. Det är vanligtvis många perspektiv som samlas i ett enda svar, så som "hårdare krav på miljö! Göra lättare för folk att välja miljövänligt. Få mer pengar att cirkulera i samhället. Underlätta kollektivtrafiken. Förbättra jämställdheten" och "orättvisor och klyftor i samhället, mänskliga rättigheter och jämställdhet samt förbättra miljötänket". Det är framförallt en tonvikt på hur man tänker och behandlar miljön.

Skolan

27 st har svarat att de vill förbättra skolan, vanligtvis skrivit endast med ordet skolan bland annat för att "skolan är grunden för hur och vad man gör i framtiden för många människor". Det efterfrågas höjda lärarlöner, bättre skolmat och att ta bort mobbing.

Annat

Av de 77 svar som hamnat i kategorin Annat är de som handlar om jobb den största underkategorin, med 16 svar som kretsar kring "jobb till alla som vill o behöver ha ". Hälsa har 16 svar, som främst riktar sig mot sjukvård. Teknik, med 14 svar, handlar om "mer effektiva tekniska lösningar", "uppfinna flygande bilar" och "rymdforskning." . 8 svar kretsar kring sport och underhållning, bland annat om "gratis museum" och "fler fotbollsspelare".

"Jag tror och hoppas att jag kommer att jobba inom större företag för att förändra världen till det bättre"
Jacob, 18 år

Det finns tydliga mönster i svaren över vad som är viktigt för de svarande barn och ungdomarna. Miljö och klimat och lika villkor för alla människor är uppenbart något dess barn funderat på och reflekterat över. Komplexitetsgraden ökar naturligt nog med ålder, vilket visar sig att hos ungdomarna vävs frågor om miljö och klimat samman med frågor om lika villkor och sociala förutsättningar i en större grad än hos barnen. Där barnen generellt har ett större fokus på konkreta och synliga frågor, som skräp i naturen, lyfter ungdomar sambandet mellan miljötänk och jämställdhet.

Miljö och klimatfrågor har stor plats i barn och ungdomars tankar om framtiden. Hos barnen går det att utläsa i att miljö är ett av de mest svarade teman på båda frågorna. Sverige kopplas samman med natur, vatten och skog. Det finns även en irritation över att skräpa ner i just i natur, vatten och skog. Ungdomarna reflekterar mer över relationen människa och miljö, hur människan behandlar miljön, vilket syns i citaten som handlar om att vara "vänlig" mot miljön och "miljötänk".

Miljö som problem?

Det är framförallt på en global nivå miljö och klimatfrågorna uppmärksammas, av både barn och ungdomar. Utsläpp av gaser är oroande för barnen, vilket visas uttalat i form av att det beskrivs negativt, som att det förstör jorden vi lever på men också i att det är ofta omnämnt och tydligt visas fram som ett problem. Det problemorienterade perspektivet märks tydligast i de sammanlagt 69 fallen, varav 54 av de svaren kommer ifrån barn och 15 från ungdomarna, där miljön skrivs som ensamord. I och med att frågeleden lyder "påverka och vilja förbättra" ses miljön som något som behöver påverkas och förbättras. Den är med andra ord inte bra som den är nu. Att miljön på detta sätt blir ett problem, som dessutom i så många fall inte specificerar på vilket sätt den är det, väcker frågor. Är miljö något dessa barn ser som skilt från sig själva? På vilket sätt hör dessa barn vuxna prata om miljö? Troligtvis genom en teknisk och lösningsfokuserad ansats för det är på det sättet barnen själva svarar. Av 200 svar som handlar om miljö och klimat hos barnen är 73 stycken inriktade att med hjälp av val av bränsle till bilar, el eller annan teknisk inriktning kunna lösa miljöproblem, främst genom att minska utsläpp.

Tekniskt intresse

Det tekniska intresset går igenom även i andra svar. Teknik är den största kategorin för vad både barn och ungdomar anser att Sverige är och kommer vara berömt för i framtiden. Noterbart är bilens ställning. Drömmen om den svävande eller flygande bilen är en idé med gamla anor som fortfarande skymtar fram. I flera fall kombineras tekniskt intresse med en vilja att vara en del av den tekniska utvecklingen, att själv uppfinna något. Den paradox som var utgångspunkten för Svenska science centers vilja att genomföra denna undersökning har därmed fått ytterligare en dimension. Förutom global efterfråga på teknisk kompetens finns det ett intresse och nyfikenhet hos svenska barn och ungdomar att lära sig mer.

Lika villkor för alla

Lika villkor kretsar kring ett allmängiltigt "Vi", där "Alla" ska få samma chans till materiella grundnivå. Det är framförallt svaga grupper som barnen vill hjälpa så som hemlösa och fattiga. Tankar kring rasism är närvarande och det flyter en fråga mellan raderna om huruvida vi är många eller få i Sverige samt om gränser som ska vara öppna, rent mentalt välkomna alla, eller att det finns ett behov av att stänga dessa gränser. Kategorin Mänskliga rättigheter och fred som återfinns hos barnen och Valfärd och demokrati som ungdomarna har tangerar varandra innebördsmässigt. Men ordvalet och fokus skiljer sig åt. För barnen är det viktigare att trycka på vikten av fred och att inte kriga medan ungdomarna lyfter fram välfärd. Just viljan att stoppa krig och skapa fred sätter stort avtryck hos barnen och förekommer i både första och andra frågan, vilket saknas hos ungdomarna. Hos ungdomarna blev Jämställdhet och feminism så pass många svar att de bildade en egen kategori medan de hos barnen förekom i så liten utsträckning att det sorterades in under Mänskliga rättigheter och fred.

Sport är ett att de mest flitigt svarade ämnen när det gäller vad som Sverige kommer vara berömt för, vilket speglar att sport är viktigt intresse för dessa barn och ungdomar. Sport och underhållning har däremot en låg svarsfrekvens när det gäller vad de vill påverka och förbättra, speciellt ställt emot Lika villkor och Miljö och klimat. En överväldigande majoritet av barnen har svarat utifrån problem som gäller något utanför dem själva. Det är en solidarisk ansats som vill hjälpa bortom ens egna personliga intresse.

Framtiden

Det finns de barn och ungdomar som väljer att lyfta fram en oroande och negativ syn på jorden, att den går under, att människan förstör med mera, men den absoluta merparten av barnen och ungdomarna är inställda på att hitta lösningar och vara en del av dem. Det tekniska intresset finns som en röd viktig tråd, både utifrån beskrivande men kanske framförallt utifrån en vilja att utveckla vidare. Det är hoppfyllt att så många av barnen och ungdomarna ser att de kan vara en del i en utveckling som förbättrar för både människor och miljö, för likt det inledande citatet berättar, de svarande barnen och ungdomarna kommer en dag bli vuxna med sina idéer och bedömt utifrån svaren i **#paradox** kommer vi då få se många tekniska lösningar som samspelar med miljön.

